

ג: הכל ממירין פרק ראשון תמורה

עין משפט
גר מצוה

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

[illegible]

דברים ו יג
6. נשבעתי ואקדק להשמר
משפטי צדקה: חולים קיט קו
7. את יי אליהך תדא אתו
תעבד ובו תרנן ובשמו
חשבע: דברים י ב

הגהות הב"ח

(א) גם' התם היא מעשה קא
עבד: (ב) רש"י ד"ה לא מיימי
וכו' שזא הסיד ולח"כ מ"ה ר'
ישמעאל כו' דלחמ:

מוסף רש"י

שבועה שאוכל כבר זה
אינו לוקח. סטור ממלקות דלא
שחא (מפסיק ע"ז) ומכל מקום
לוקחין כעמיה על דבר, טעמא
דיהיב מר אל יביב מר, וימר יר
ליה טעמא דמר, ולקמן מפרש
שפליגיהו (שפוטות ע"ז) דלאו
שאין בר מעשה הרא. אבל
שחאס המרחת פסק לא היה
מפטר, דהמרחת פסק שחא

[illegible]

שיטה מקובצת

(8) אותו גיליון בהכחא שיש לו קצבחה ומתכפר לו: [נ] אשכחן.
ששבונוע דף כ"א: [ג] דלוקה
מנגדף בה ר' אבהו: [ד] תיבת הוא
נמשק: [ז] ספס ע"י חשוכות
הרשיביא סי' קמ"ז: [ז] שנא
אכלתי ולא אכלתי אמר רבא ועל
תיבות סאול ולא אכל גרשך
ליתרות כי לפי צורך מלקוח:

אין מנזקין אומו. דרמבי (שמות כ) כי לא יקהה ה' נקיות כלל. דאין מנזקין
אומו בית דין שלמה: **אשכחן שבעות שוא.** דרמבי (שמות כ)
אשר ישא את שמו לשוא והיינו שבעות שוא כגון גשעב לשנות את
הידוע לחדש: **שבעות שקר.** מפרש לקמן היכי דמי: **מנזל.** דלקי

עלה: מעשה עבד וידני הוה
לילקין שהרי עבד ועשה מעשה:
ולא אכל. ללא היט מעשה: וזי
ספי נוונא מי לקי. בתמיה: משום
הסוף הכרחא ספק. דלי אחרי בי
הוה רב שחאל הכרז שגשגעת
עליה יכול לומר חזן לי בית מיתוס
בהתראה ולא דאמרי יס לי שהות וכן
כל היס כוול ואפי' כי עבד היס יכול
לומר יס שוכה חסדי ולא נוצמרי לא
שכוסה ולא בהתראה ואינו לוקה:
הסא אכלתיו ולא אכלתי. לומר
מחא שניטע שקר שנשעט שלא אכל
ואכל או שחאל וזי אכל דהכח ליכא
שום מעשה דהא לשעבר נשעט:
הסא אכלתיו ולא אכלתי. לומר

[illegible]

נשבע תלת יומי שלא יאכל אמו
ככר: אינו חייב אלא אחס. כדלמערין
בשבעות [ה:] דלין שבועה חלה על
שבועה: ווו [ה:] שבועה ביסוי.
קדמער קרא לנשבע נשפחים להרע
או להטיב וגו' [ה:] וזו היא שבועה ביסוי
שמוציא נשפחים שלא יאכל אמו ככר
אבל לא גזיל מידי לחבריה אבל שבועת
העדות נשבעת הפקדון מביא על
כבודו כשנבע אדם: לחטוינו מלי

ת"כ ^ז והפלא ה' את
הפילו השופט והכרו
ועתה אמת י' בהרוא
פיים את חבירו אבל
ע ההוא מיביע ליה
לקיים את המצות
ובת"כ קרא אחרינא
לל יאת חבירו בשם
חבירו בשם ממוציא
א שם שמים לבטלה
דקעביד חרתי דקא
תיסגי ליה במלקות
לא

מקרבן וקא מרבי אכלתי ולא אכלתי מסיפא דחייב קרבן; ומשי
שלא אוכלנה וימנענה להבא כגון אוכל ולא אכל: **אכל קאי בלכא**
שטופא; **שטופא** שטח כהן מעשה; **ידכדורו טופא מעשה** שטופא
ויתקדשו שלא להוציא את השם בטללה כן מקלל את המזבח; **בס**
אפילו שטופא אמת. דקא מזהר קרא דאפילו שטופא אמת לא ליעבד
דשדרי למיעבד; **לפנים תכירו**, שלא יהא חשבונו ממון אבל מיתקא יתקין
ל'קיים אפוא. כפי שלא יוכל לחזור בו שטופא נשבעת ואקיימה או
מזהר מזהר: **הכחב קרא אכרינו וכשמו אפוא**. דמרי קראי דמרי
הנהו גזי ויחדל לשבועתא אמת: **אלא נבשי אפא**. היא אלא שם שמור
שמים בטללה. אבל מקלל את מזבחו כפי לא לקי: ומסדר ליה לאו
אף על גב דלקח אפילו הכי לא נחשבס עדיין בתכלותו לחזרי:

שבועה שְׁמָא אוֹכֵל כֶּכֶר וְזו שְׂבֻעָה שְׁמָא אוֹכֵמָה וְכַבְלָה אִינוּ חַיִּים אֵלֶּה אַחַת. וְדוֹקֵק קֵטֵּשׁ שְׂבֻעָה שְׁמָא אוֹכֵל תַּמְחִילָה דְּלֵי אִמֶּר שְׁמָא אוֹכֵלנָה שְׂבֻעָה שְׁמָא אוֹכֵל חַיִּים שְׂבֻעָה שְׁמָא אוֹכֵלנָה תַּמְשַׁע כֹּלֵל וְכַסְּבֻעָה (ד' ט:). מִתְרַס אִמֶּר תַּנָּה

יִמְאִי שָׂנֵא. פִּרְסִי מִזֵּי שָׁנָה
דִּמְעֻטָּה אֹכֵל וּלְנָה אֲכָל
מִקְרָבָן וּקְמִרְבִּי אֲכָלְתִּי וּלְנָה אֲכָלְתִּי
מִמְסִיפָה דְּחִיבִי קִבְּרִין וּלְנָה נִהְרִיָּה דְּלִי
אַחֲרֵי לַמְעוּטִי אֹכֵל וּלְנָה אֲכָל לֵא קִשִּׁי
מִיִּדִי אֲכָל יֵא אֲמִר אִיפֵסֵא אִזוּ מִקְשָׁה
לָן כִּסּוּ פִירֵי וּמִזֵּי שָׁנָה אִזוּ דִּמְעֻטָּה
וּלְנָה כְּרִי עִקִּיבָה לִקְמָה כִּי יִשְׁמַעְלָה
וְיִרְשָׁה לַמְעוּטִי אֲכָלְתִּי וּלְנָה אֲכָלְתִּי
מִמְקָרְבָן וּמִסִּיפָה לַמְעוּטִי אֹכֵל וּלְנָה אֲכָל
מִמְקָרְבָן וּמִמְסִיפָה קָדִי בְּלִנְהָה כִּי:
וּמְקַלְל חֲבִירוֹ בִּשְׁם מַעֲלָן. אִם
לֹא פִסְמוֹר לַעֲשׂוֹת וּפְסָלָה
וְאִזְוֹהֲרִיתִּיהּ מִהֲכָל לֵא תַּקְלָה חֲרָסֵא יֵא
נְמִי מִזֵּי קִרְלָה גּוֹשִׁיָּה:

ועבר היום ולא אכל
בן לקיש אמרי אינו לוקה ר' יוחנן אומר אינו לוקה
הוא וכל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו ור"ל
דרתוה ליה התרתא ספק ^ט יכול התרתא ספק אין
אמברוהו תלא באכלתי ולא אכלתי ומאי שנא ^י דקא מר
במאכלא אלא אכל אמר רבא בפירושו ריבתה תורה
ששווא לשעבר אף שקר לשעבר איחיביה רבי ירמיה
שלא אוכל כבר זו שבועה שלא אוכלנה שבועה
אינו חייב אלא אחת וזוהי שבועת ביטוי שחייבין על זו
קרבן עולה ויורד וזה למעוטי מאי לאו למעוטי אכלת
לא ^א זו היא דעל שגגתה מייתי קרבן אבל אכלתי ולא
יזמני רבי ישמעאל (יא) דאמר אינו חייב אלא על הלא
לפקי אימא סיפא וזהי שבועת שוא שחייבין על דור
פטור וזה למעוטי מאי לאו למעוטי אכלתי ולא
דעל שגגתה פטור מקרבן אבל אכלתי ולא אכלתי מייתי
דאמר ^ב מביאין קרבן לשעבר והא אמרת רישא רבי
רבי עקיבא רישא נמי רבי עקיבא ורישא לאו למעוטי
אלא למעוטי אוכל ולא אכל ומאי שנא ^ג משום דקא
מקאי בלחא ממועט לשעבר: ומימר: ^ד אל רבי יוחנן
משום דרבידורו עשה מעשה: ^ה המקלל את ח' ב'
אלעזר א"ר אושעיא אמר קרא ^ו אם לא תשמר ח'
הפלאה זו ^ז איני יודע מהו כשהוא אומר
לפניו הוי אומר הפלאה זו מלקות ^ח אימר אפילו ש'
כתוב ^ט שבועת ה' תהיה בין שניהם אימר הני מילי
משילקא לילקי ^י מצית אמרת דהכתיב ^{יא} ובשמו תשנבע
^{יב} לכרב ^{יג} דאמר רב גידל אמר רב ימני שנשבע
שנאמר ^{יד} נשבעתי ואקימה לשמור משפטי צדק
^{טו} ובו תדבק ובשמו תשבע ^{טז} אלא למאי אתא ל'
^{יז} ואימא ^{יח} למוציא שם שמים לבטלה מי גרע מקלל א'
ששם שמים לבטלה אנן הכי קא קשיא לן אימא מוצ'
חיתסיגי ליה במלקות אבל מקלל חבירו בשם כיון
שם שמים לבטלה וקמצער ליה לחבירה ^{יט} ל

ודאי חייב על שגגתה קרבן: כדו ומהי שגא. דממעט אוכל ולא
 ממחברת רשא למעטוי אוכל ולא אכל: דקאי כלהא. דקמי שבעת
 וממעט לשעבר. בתמיה. כגון אכלתי ולא אכלתי: לא סימני מימר.
 ממחולין קדשים: אם לא תשמור לעשות וגו'. עד ליראה את השם
 ומחילא לנעלה וכתבי והפלה ה' את מכותך שיטול ממות וביטוי מלקות
 בשם שמים ואי צדי והפלה ה' את מכותך שיטול מלקות: כדריא כתיבי
 והחיל ומביא עמנו ליד שבעה: ובשמו תשבע. דשבעת אחת שריא לשם
 ואחרי אלתריך האי קרא ובשמו תשבע לאשמועינן דשבע לקיים את
 בשמו תשבע דא בולחמין ומד בוטיה עקב דא מציני ליה דשבע לקיים
 וגו': ולקח את כדורו בשם. דודאי קאי אפי' דלא עידי מעשה:
 כל דא הוה: דריבא דכדור פרי אסורי לא סימני ליה כמלך

[illegible]

רבינו גרשום

[illegible][illegible]

ה' נראה דל"ל אחת דרשות וא"כ ע"כ הך קרא דליצאה את השם למחלל חבירו אחי.

(א) נראה דדיבור זה לררץ על המקלל את חבירו וע"ז כתב השע"מ גליון כגון ס'.